

תוכנית להעצמת חוסן נפשי לבני נוער יוצאי אתיופיה

נאוה קלמנטס ועציונה ישראלי

חומרים ואמצעים לפיתוח השיח הקבוצתי

רשימת סרטים המומלצים לשימוש במפגשים עם נוער עולה :

1. " ספורי סבתא"-20ד' הסרט עוסק בעיצוב זהותם של נערים יוצאי אתיופיה.
הנערים

מדברים בגילוי לב אל המצלמה ומתייחסים אל עצמם ואל עברם[עבירות פריצה] כחלק מתהליך התבגרותם ["מעשי קונדס"]. הנערים מתייחסים לזהות העדתית שלהם ולסממניה [בוב מרלי, תסרוקת אפרו אמריקאית, מוסיקת ראפ] ומדברים על יחס החברה הישראלית כלפיהם. בסרט הנערים מצליחים לפתח כבר עמדה מתבוננת על עצמם ועל סביבתם.

"סבתא" הוא כינויו של אחד הנערים הנתפס כמנהיג החבורה והסרט מטפל בעמדותיהם של החמישה ערב גיוסו של "סבתא" לצבא. בהמשך מגיעות אמו וסבתו של "סבתא" לבסיס וניתן לראות את היחסים ואת שורשיו העמוקים של "סבתא" הסרט הוא דוקומנטרי, שני נערים התחנכו בפנימיות שלנו, שניים חיים בבית והחמישי בצבא.

2. "זרה בתוכנו"—הסרט נעשה כעבודת גמר בביה"ס

הסרט מראה את מציאות חייה של נערה יוצאת אתיופיה החיה עם אב חולה ועם אחיה הצעיר כשכל אחזקת הבית והמשפחה מונחת על כתפיה. בביה"ס הנערה נתפסת כמזלזלת {מאחרת לשיעורים, שוכחת משימות וכו} וסופגת עלבונות מבנות כיתתה {תמיד באה עם אותם בגדים}. המשכו של הסרט מטפל בשינוי מעמדה של הנערה בכיתתה בעקבות ארוע משמעותי. הצפייה בסרט מזמינה את הצופים לדיון בשאלת האחריות על תהליך הקליטה וההשתלבות של העולים.

עמוד 1 מתוך 3	רח' השלושה 2 תל-אביב 61090, טלפון : 03-6898711, פקס : 03-6898747 כתובת אתר המשרד : http://www.kfar-olami.org.il	 www.gov.il
---------------	--	---

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל חינוך התיישבותי, פנימייתי ועליית הנוער
האגף לשרותים פסיכוסוציאליים ורפואיים
הנהלת האגף

3. **"ויקטור"** - 27 ד'. ויקטור בן ה-10 הוא גיבור הסרט. בן למשפחה מכסיקנית, אשר הגרה לארה"ב, ונתקלת במהלך התערותה בקשיים רבים כמו: קשיי כלכלה, אי ידיעת השפה, ערכי תרבות ונורמות חברתיות שונות. חיו מתנהלים ב 2 עולמות מקבילים-עולם הבית המוכר, החם והאוהב ועולם ביה"ס-הבלתי מוכר הדורש והמנוכר. הסרט מלווה את ויקטור בזמני קושי והצלחה עד לסגירת המעגל-בניית גשר בין שני העולמות המתנגשים.

4. **"סאלח שבאטי"**-**אפריים קישון**- סרט באורך מלא. הסרט הוא סאטירה על החברה הישראלית בתקופת שנות החמישים. נושאי הסאטירה הם חברי הקיבוץ ומנהיגיו כמייצגי ההנהגה האשכנזית בארץ. בסרט מוצג עימות בין יוצאי עדות המזרח לאשכנזים, בין שוכני המעברות ל"מסודרים", בין עולים חדשים לותיקים. עולה גם בעיית צבע העור של המזרחיים בנאומו העוקצני של סאלח שבתי.

5. **"לול"**- מערכון סאטירי של אריק אינשטיין ואורי זהר על מדינת ישראל כמדינת עולים כאשר כל קבוצת עולים חדשה הופכת ל"ותיקה" עם בואה של קבוצת עולים חדשה יותר. הסרט מאפשר לראות את טבעו של האדם שמגדיר את זהותו אל מול האחר. על מנת לחוש שייך יחסית העולים זקוקים להפגש עם קבוצה זרה יותר, מנוכרת יותר.

6. **"התחלה חדשה"**- עבודת גמר בפנימיית איילת השחר, רמת הגולן זכה בפרסים, יחסיה של נערה ממוצא אתיופי עם אמה העצובה הממתינה לבתה השנייה שנשארה באתיופיה עם בני משפחתה היות ובעלה לא מקבל אישור עליה.

7. **"אם תרצו אין זו אגדה"** נערה ממוצא רוסי תלמידת ניר העמק המספרת את ספור עלייתה, אמה עובדת בתחנת פיס שסביב התחנה מתפתח דבור על עלייה.

עמוד 2 מתוך 3

רח' השלושה 2 תל-אביב 61090,
טלפון : 03-6898711,
פקס : 03-6898747
כתובת אתר המשרד :
<http://www.kfar-olami.org.il>

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל חינוך התיישבותי, פנימייתי ועליית הנוער
האגף לשרותים פסיכוסוציאליים ורפואיים
הנהלת האגף

8. "צו פיוס" תיאור יחסיה שלנערה ממוצא אתיופי עם אביה, הנערה רוצה להתגייס ואביה מתנגד.

9. "בונה של אמא"

10. "אני שרונה גביינש" - עבודת גמר של נערה: שרונה גביינש המתאר את יחסיה עם הוריה, נוגע בבעיות זהות, האם חייבת לחזור לאתיופיה היות ולא זכאית לעלייה. ביי"ס איילת השחר רמת הגולן

11. "חמניות"-סרט גמר שעשתה נערה באיילת השחר רמת הגולן

12. "מונית לגונדר"- מפגש מחודש של חניכים יוצאי אתיופיה עם ארץ הולדתם- מסע של חניכים מימין אורד לאתיופיה

13. "סיסאי" מאת דויד גברו-סרט מקסים באורך מלא על סיסאי ושאלות זהותו

14. "בדרך הביתה"-סרט של משרד הקליטה על קשיי הקליטה השונים של בני משפחה אחת .